

Nr 566

Av herr **Edström m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en medicinsk högskola i Umeå.

1941 års reumatikervårdssakkunniga framlade i september 1945 ett betänkande (SOU 1945: 41) avseende reumatikervårdens utbyggnad inom landet. På grundval av detta betänkande beslutade 1946 års riksdag i anslutning till Kungl. Maj:ts prop. nr 224 att bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med propositionens innehåll låta träffa avtal angående inrättande av å därför lämpade sjukhus ytterligare högst 250 vårdplatser för reumatiskt sjuka. I enlighet med detta riksdagens beslut träffades sedan 1947—1948 mellan pensionsstyrelsen, vilken i detta avseende erhållit Kungl. Maj:ts bemyndigande, och vederbörande sjukhus-huvudmän avtal om dels nybyggnad av en reumatologisk klinik vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg om 120 vårdplatser, dels utbyggnad av de dåvarande reumatologiska klinikerna vid lasaretten i Lund och Umeå på respektive 68 och 60 vårdplatser till respektive 132 och 120 vårdplatser, och skulle dessa reumatologiska kliniker formas till i alla avseenden självständiga specialavdelningar med egna specialutbildade överläkare.

Genom svårigheter att erhålla byggnadstillstånd försenades tillkomsten av dessa nya kliniker. För närvarande är dock utbyggnaden verkställd å samtliga tre platser. Den reumatologiska kliniken vid universitetet i Lund (Lunds lasarett) är sedan hösten 1956 ombyggd och utvidgad till 132 vårdplatser. Den reumatologiska kliniken i Göteborg är sedan några år färdigbyggd men har ännu icke tagits i bruk för sitt ändamål, då den för närvarande tjänstgör som evakueringsklinik för medicinska kliniken under denna kliniks ombyggnad. Den reumatologiska kliniken i Umeå färdigställdes hösten 1956. Tjänsten som överläkare vid densamma utannonserades i början av detta år och söktes av 3 specialkompetenta läkare, vilka även av medicinalstyrelsen uppsattes på förslag till tjänsten. Tillsättningsförfarandet har emellertid sedan hejdats, och enligt vad som försports lär hos Kungl. Maj:t föreligga en skrivelse med anhållan om att tillsättning av tjänsten icke skulle ske.

I Kungl. Maj:t proposition nr 188 beträffande utbyggnaden av en medicinsk högskola i Umeå saknar man denna av 1946 års riksdag i princip beslutade reumatologiska klinik i Umeå. I stället har i förslaget uppförts en medicinsk klinik på 210 vårdplatser, därav 60 vårdplatser för reuma-

tiskt sjuka. Någon motivering för detta ändringsförslag av riksdagens tidigare beslut föreligger icke.

Reumatikervården i Norrland är i mycket starkt behov av nya vårdplatser, som klart framgår av SOU 1945: 41. Det förefaller därför synnerligen irrationellt att nu, när äntligen efter tio års väntan den nya specialavdelningen för reumatiskt sjuka vid Umeå lasarett, avseende hela Norrland, skulle kunna tagas i bruk, uppriva det tidigare fattade beslutet. För de reumatiskt sjuka skulle ett sådant steg innebära stora lidanden samt risk för att många sjuka skulle få gå in i invaliditet utan den hjälp som skulle kunnat givas dem.

Frågan synes oss kunna utan större svårighet lösas genom att uppdelas den föreslagna orimligt stora medicinska kliniken å 210 vårdplatser i dels en medicinsk klinik å 120 vårdplatser och dels en reumatologisk klinik, såsom avsikten tidigare varit, möjligen minskad till 90 vårdplatser. En medicinsk klinik av större storlek än 120 vårdplatser är ur alla synpunkter olämplig att ställas under chefskap av en överläkare.

Ur sjukvårdssynpunkt skulle en sådan förändring av i propositionen föreliggande förslag vara av största värde. Ur undervisningsynpunkt likaså, då därigenom de studerande vid den medicinska högskolan i Umeå även finge möjlighet till specialutbildning i reumatologi i likhet med vad fallet är vid universitetet i Lund och vid karolinska institutet i Stockholm. I likhet med vad fallet är vid universitetet i Lund skulle även undervisningen i fysikalisk terapi med fördel kunna förläggas till en sådan reumatologisk klinik, liksom även andra delar av undervisningen under det s. k. prope-deutiska året. Ur forskningssynpunkt synes även en sådan uppdelning synnerligen lycklig.

Med anledning av vad vi sålunda anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts prop. nr 188 med den ändringen att i stället för en medicinsk klinik å 210 vårdplatser vid den planerade medicinska högskolan i Umeå inrättades dels en medicinsk klinik å 120 vårdplatser och dels en reumatologisk klinik å 90 vårdplatser samt att vid den tidpunkt, som kan befinnas vara lämplig, vid sidan av föreslagna lärartjänster även inrättas en lärartjänst (laboratur) i reumatologi vid denna högskola, vilken tjänsts innehavare tillika skall vara överläkare vid ovannämnda reumatologiska klinik.

Stockholm den 27 november 1957

Gunnar Edström

Axel Strand

Hjalmar Nilsson

Ragn. Bergh